

Годишна цѣна за въ Цариград 7 сребарни петака, а за повѣн насѣкадѣ 8 петака, по морска и Дунавска поща 10 петака. Шест мѣсечно спомоществованіе мѣма. Пари-тѣ напредъ.

# ГАЙДА.

Пари и писма ще ся изпроваждат до Господина Д. Т. Бръкалова у Бал-Капан Н° 24, или до издателя П. Р. Славейков при Българ. Черква.

Писма неосвободени от поща, не сѣ пріети.

Сатирически Вѣстникъ за свѣстяваніе на Българи-тѣ.

Издавася на сѣки 15 дена.

Н-во Благородіе Димитраки Бей от Тулча подарява на Жеравненското училище от Гайдата тѣло. — — — — — 1.

Н-ва милост Георгій Груев подарява на Копривщенското училище тѣло — — — — — 1.

— Г. Иван Фрѣнжев подарява на Кърк-киселийското училище тѣло. — — — — — 1.

— Г. Т. Гочевич подарява на Св. Николското училище в-Желѣзник. — — — — — 1.

— Г. Минко Банков подарява — — — — — 1.

Умоляват са Настоятели-тѣ да са постараят да съберѣт спомоществованията и да ни внесѣт паритѣ поскоро; защото нема от дѣ да присрѣтнем разпоскитѣ за идущитѣ брой. 6-й брой излѣзва днес, а ни от шест мѣста още пари не ни са внесли; това не е ли *измалѣж*?

Родолубиви Господа от Ибраила, от София, от Виенна, от Силистра, от Сивлиево и други още които от онѣз година държите паритѣ сторѣте добрѣ да ни ги проводите, защото Гайдата не е в-таквояз състояние да дава пари със файда; а за до сега тя е снисходителна да ви не зема файда, само главитѣ ѝ платѣте.

Цариград, 22 Августа 1864.

Гръцката Патрикхана я фанало шушавата като дозела за това що дѣйствуват Българитѣ чрѣз Правителството да са върнат заточениитѣ владици в-столицата. Синоди, Смѣсени-свѣти берѣт са, разсуждават и като намѣрват това твърдѣ възбурно за тѣх рѣшили сѣ да положат сичкитѣ си сили и както вече могат да възпрѣт това да не стане. Ще сполучи ли Патриархията и тоз пѣт да осуети нашитѣ прошения? не обичам да го вѣрвам; и повече сега когато надеждитѣ ни на Царското Правителство сѣ поздравил от сѣкой другъ пѣт. Но какъто и да са случи ний не трѣбва да са отчайваме от Милостта на Правителството. Довѣрие в-Неговото благоволѣние и постоянство в-законнитѣ домогвания за ра-

венството ни с-Гърцитѣ в-черковиятѣ дѣла ще нѣ приведѣт най послѣ до желаниитѣ край на рѣшеніето на този въпрос.

— Завчера в-Недѣля (16 Авг.) в-метохѣт при Българската черква стана едно събрание от нашитѣ учени, които сѣ намѣрват за сега тука в-столицата, да са размисли как да са състави една **Книжевна Дружина** която да улеснява распространѣнето на полезни познания из между народѣт и развитието на писмениитѣ язык. Слѣд разглѣдване на различни прѣдложенія, и прѣсѣтване на нуждитѣ и на срѣдствата одобриха да са прѣдприеме съставеніето на таква една дружина и напачиса една комисія от трима души да напише Уставѣт ѝ. Уставѣт са написа и второ едно събрание ще стане тѣз недѣля на което са призовани за прѣв пѣт сички тѣзи които искат да земаат участие в-тѣзи дружина, да подпишат Уставѣт и да са пристѣпи към полагаието му в-дѣйствието. От обнародваніето на Уставѣт, което ще стане подир това събрание, нашитѣ съотечественици ще разберѣт по-подробно за планѣт на устроѣніето на тѣзи дружина и за цѣл-та ѝ.

— Тѣз денѣе имамъ честта да видим в-градѣт си Н-ва Милост почвениитѣ и родолубивитѣ наш съотечественици Г-ва Бакалооглу от Букуреш, който замина за Измир и от тамо за в-Гръция от дѣто ще са върне пак прѣз градѣт ни за в-Букуреш. Мастититѣ този старец с-добрата си обхода и със снисходителното си обрашѣние към сѣкиго спечели сърцата на сичкитѣ тукашни Българи — на чорбаджии и не чорбаджии. Неговитѣ умни и назидателни свѣсти към единитѣ и към другитѣ показвахъ неговата за общото добро голѣма ревност, но ще ги помнят ли и ще рачет ли да ги слѣдуват?

Търново. — Искарахъ и испитайето на Взаимното училище при Св. Николая. Н. Прѣв. Хасан паша, понеже бѣше поканен дойде на това испитаніе и дойде рано, прѣди да са бѣ явил ни един йоме от гражданиитѣ. Нашитѣ граждани, както знаете тежко си пият кавето, а прѣди кавѣ додѣ не пият тѣ никаква работа не залавят, та камоли да идат на испитаніе да са намѣрат. Учителитѣ нѣмаше какво да правят трѣбаше да мигат за невѣжливостта и нерадителността на гражд-

даниѣ. Испитанието на малкиѣ дѣца станѣ тѣжестивно, и дѣѣ слова са казаха едно по български друго по турски. На трѣгуване Н. Прѣв. благоволѣ да отпрати нѣколко думи къмъ гражданѣтъ като имъ прѣпориачваше да са стараятъ за просвѣщеніето и въспитанието на дѣцата си и дрѣ. Той имъ свисхождението да са отнесе с-приличниѣ комплименти и къмъ учителѣтъ.

Други новини нѣмами освѣн за ядосване. Падимъ ужъ Григорія и го пещем, пакъ хората пезаятъ че в-най голѣмата черква в-Търново. Св. Богородица в-Болѣрската махла доро до този часъ са поменува на Григорія името велегласно и в-Екмени и в-дигуугия: от скоро даже зеха да почетват пакъ грѣцки в-тази черква! мислѣте вече подиръ туй какви хора сѣи ний! Тука даже има хора които по вливаніето и по надѣхваніето, или просто за *хатѣрѣт* на чужди хора силат са да вдѣхнат на народѣтъ че трѣбба да припознават само тѣзи черква за християнска и каноническа в-която са поменува името на Григорія. Скоро щѣ прокопсами ний с-таквиз до-брожелатели и с-таквиз родолюбци!

Махзарѣтъ който са направи за испѣжданіето на Григорія, види са че не му било уречено да иде на прѣдначачелото си мѣсто. Причината коя е колкото малко можими да я разумѣми, толкоз малко можимъ и да я кажимъ.

Григоръ и писарѣтъ му Киръ Иоаниди напстина са скраха за младата Нарамана. Дѣдо Владика като ниможаа инакъ да сторѣ испѣдѣлъ тѣзи долномахаленска Ева отъ своѣтъ рай, по младото адамче или негово писарче са обидѣло от тѣзи жестокост на деспотѣтъ си, та налуша и то ранѣтъ му. Иоаниди прѣдалъ хесапитѣ на Григорія, остава митрополита и послѣдва подиръ соблазнителницата си и живѣе сега у дома и, секретаръ на нейнитѣ прѣдѣсти.

Друга една корѣозна новина ни съобщават отъ Търново, която неможими да доразбереме, но излагамъ ѣмъ тѣй както ни са съобщава. „Има доста врѣме не бѣше са чувало по насъ да сѣмъ нѣкъ посѣщавали змѣйове, но тѣзъ година, казватъ, са появили около нѣкои мандри, и тѣ обичали да ядѣтъ се хубаво сиреніе, което мандраджитѣ биле принудени да имъ устѣпват. (? !

Рѣховица. — Богатъ рудникъ на духовнишки добродѣтели са види да сѣмъ открили ний в-това мѣсто, та щомъ копвахми да го разчовѣрахми и жили отъ изобилни руди са показана на сѣкадѣ и отъ денъ на денъ са още повече показватъ. Стѣдъ първото обнародване на нѣкои отъ дѣдовитѣ духовнишкови добрини насъ са ни отрупали съсъ много йощѣ други съобщения за поведението му, и ни молятъ да ги публикуваме! Видѣхми йощѣ и в-други вѣстници нѣщо обнародвано за него. Както гледами ний, ако би да са противни да обнародуваме сичкиѣ дѣла и чудеса на нѣкои отъ сѣгашнитѣ наши калугери, то

вѣстницитѣ наши бѣха станали пародія на вѣститѣ патерѣци, а незнамъ с-това помогнало ли са би йѣщо за поправаніето на тѣхнитѣ животъ и за опазваніето на народѣтъ отъ съблазън. За туй нашето мѣнѣние и нашитѣ до отписователитѣ ни отговоръ и въобще до сичкиѣтъ народъ съвѣтъ за туй нѣщо е: дѣто да са говорятъ и да са пишѣтъ изобличения, които оставатъ бездѣйствени колкото за развратнитѣ отъ отъ духовнитѣ чинъ при безочалюост-та имъ, а при това докачатъ и покрусватъ честъ та на почтенитѣ и благонамѣренитѣ отъ това зване хора. Най добръ е, за първитѣ да са зематъ мѣрки да са отдалечаватъ отъ помѣжду народѣтъ, за да са дигне съка съблазън, а на почтенитѣ да са отдава длѣжна та по-честъ и уваженіе. Както не е прилично и праведно поради развратнитѣ да са унижаватъ достойнитѣ, тѣй сѣщо е неприлично и неправедно поради достойнитѣ да са тѣрпятъ и оиѣзи които с-поведението си заразяватъ нравственностъ та и парализуватъ религіозното чувство в-народѣтъ.

Тозъ пѣтъ ний нема да подмѣтами прѣдъ очитѣ на нашитѣ читатели нищо отъ дѣлата на Огца Мелетія Грѣцкиѣтъ в-Орѣховица духовникъ, ще кажемъ само че Н-во прѣподобіе в-сѣко отношеніе е достоинъ за прѣзрѣніе. Ний не говоримъ основавани на съобщенията отъ другитѣ, но говоримъ основавани на това което самѣмъ знаѣми за него. Неговото съблазнително поведѣние, ид-ското му лицемѣрие, противодѣйствиата му в-желанието на народа а най вече сношеніята му с-Гърцитѣ отъ е-два с-рана, и с-чужди агенти отъ друга, сѣмъ тѣврдѣ опасни и гибелни за насъ. За туй нашитѣ сдотечественици в-Орѣховица голѣмо добро ще сторятъ на отечеството си и на народѣтъ изобщо, ако са съгласятъ и стари и млади, еснафи и чорбаджии и спотѣенъ начинъ да удалечатъ отъ себе си тѣзи грѣцка зараза, с-това тѣ ще заслужатъ похвада отъ цѣлъ народъ и одобрѣние отъ правителството.

София. — Научаваме са че вашиѣтъ разбългаренъ владика стигналъ в-Берковица, и както уѣтѣрватъ тѣврдѣ добръ побългаренъ дошелъ той. Берковчане го приели на-радо сѣриѣ, и той на 26 Юлія служилъ в-черквата и казалъ слово което по съдържаніето си произвело добро впечатлѣніе и зарадувало Берковчанѣтъ. Искатъ да кажатъ че той не пожелалъ името на Гр. Патрикъ. Тѣзи слухове тука причиняватъ не мало възнееніе на умовѣтъ. Единъ ожесточени йощѣ отъ прѣдшнитѣ му в-градѣтъ ни присѣтѣвѣе викатъ, с-каменіе ще го убийме ако дойде в-градо ни; другѣ обаяни отъ разказваніето за поведѣніето му в-Берковица, викатъ: Нека са уѣтѣримъ че ще са отрече отъ мръсната Грѣцка Патрикхана ще го приемимъ и не само десницата му но и нозѣтъ му ще цѣлуемъ. И тѣй сѣдимъ смаяни и незнаѣми какво да правимъ ако бы че дойде у София. При първитѣ слухъ за пристиганіето му у Берковица тука са направила насъ-

зари за неприеманieto му та са проводиха в-Цариград, но сега са готви една депутация от по разбрани и разумни граждани да идат в-Берковица да са научат каква е работата и да са споразумят, че ако е съгласен да са отрече от Черквата, която нж е афоресала и сми ѝх афоресали може да го приемем, инак незнайми шо може послѣдува, но добро не виждами.

**Татар-пазарджик.** (Пловдивско.) — Тука стана испитанието на ученицитѣ от Главното ни училище в-недѣля и в-понеделник (26 и 27 прѣм.) на което са намѣриха новият мюлурин, кадията, малмюлари и други още нѣкои чиновници които и присѣтствуваха до когато са испитуваха ученицитѣ на турски. Аги тѣ оставаха, задоволни от испитанията, но малка една неприятност ни причини словото което каза Главният учител Г. Нордан на турски. Сочинено от кятипинит Омер Ефеади то бѣше твърдѣ умѣстно, но сказанно от Г. Юрдана с-едно неправилно произношение направи почитенитѣ ни гости да са посиѣят, а нас да са червям от срам. Ученицитѣ са испитаха комай пак на сѣшитѣ прѣдмѣти които и лавѣ. Успѣхът на ученицитѣ ако и да не отличѣ според ланскитѣ обѣщания на Гл. учител, можеше да са заливоса тѣй без никакви обсмждавния, ако да не бѣше отворил тѣзи протка самей Главният учител в-Словото си. Н-во Словесие видѣл за нужно да исплете сам за себеси похвали, че бил са много трудил и прилѣжавал за успѣхът на ученицитѣ си, а в-сѣщото врѣме да напада с-хули и укорения върху взаимнит учител Г. Х. Ковачев.

Ний необичаи да са хули и да са укорява никой но и не търпим да нж има другѣй че не видим и не отбираи шо са върше, и незнайми да разпознаваи чавга от гълѣб. Това е, сѣками, доста за човѣк, който според казванieto на нѣкои, има малко чорба в-главата си.

Тука тия дни, като падна много свѣг по Стара планина и по Рудопя, стана толкози студено, што сичкитѣ хора навлѣкоха кожуситѣ. Испърво бѣше много горещина, и горещитѣ южен вѣтр, който вѣяще попари сичкитѣ царевици (папур, мисир) и проса, тѣй шо, така наричанната, черна сѣдба са побърка. Сега вали дѣж, но студенитѣ сѣверен вѣтр изгори нжк челтницитѣ; оризът не дава добри надежди, и ако слѣдва врѣмето така, страшно е че и лозията не ще дозрѣят.

**Самоков.** — Твърдѣ неприятни съобщения имаме от този град за състоянието на свещеницитѣ. Нам не само че нж е срам да ги обнародваи, но и твърдѣ тежко ни дойде да ги чуйми. И тѣй като оставаи частното на страна, за сега изваждаи на лице само общото доиошение на нашият дописник.

„Поповитѣ в-нашият град сж много свѣсни, тѣ не гледат ни за славата Божия, ни за достоѣпнето на чинитѣ си, а гледат само за ѣдение и за пиение, илѣм

за пиение. Честна обхода, добро поминување, сж нѣща които в-тѣхнитѣ требник ги немало писани. Добра и чиста постилка не дирят, благодарят са и на рогоска да сж само в- механата да бѣдат. От нашитѣ духовни лица друго неможеш са научи освѣн дѣ има хубаво вино и добра ракия.“

Много ни са иска да вѣрваи че това са не относно до сичкитѣ свещеници в-този град, но частно само до нѣкого; желателно обаче штоо било едно лице или по много лица да бѣдат повзѣдржни, за да не става съблазън на народът, и да не дават причина да са унизява тѣй и да са охула духовният чин. За сега стига толкоз.

**Руссе.** — (Според *Византис*) — Вчера Н. Височество Етем паша привика попервитѣ хора от Градѣт ни, на които извѣсти, че трѣба да дадѣт задоволение прѣд сѣдовишето заради станалитѣ прѣди 8 мѣсеца размиргн движения, което от сами тѣх подбутзатий варед бѣше напалнал, както и митрополията на която иконитѣ, (!) кръстѣт (!) и други свещени сѣддини бѣше разграбил и осквернил (?) поради коварнитѣ подбутвания на Българскитѣ бунтовнически комитет (?) който има сѣдалището си в-Букуреш. И каза им че в-противен случай има строги заповѣди от Правителството си да употреби сичката сила на законитѣ против непокорнитѣ на заповѣдитѣ ѝ. Вчера вечер като размислиха по между си за това, рѣшиха штоо утрѣ да идат да искат прошка от обезчестенитѣ тогози владика, и да го заведат със алай и в-черева и в-митрополията при присѣтствието на агентитѣ Австрійскѣ, Прускѣ и Английскѣ, и да платят сичкитѣ пагуби, които е истеглит владиката от подбуденитѣ народ, както и правдинитѣ на владиката от които е до нийѣ лишаваи.“

Ний нѣмаи йоще никакво положително извѣстие за това нѣшто, а слуховитѣ които са чуват сж различни, за туй и не обнародваи ништо; но штом получим вѣрни и точни свѣдѣния ще ги съобщим на читателитѣ си. А сега земаи това от *Византис*, не защото даваи увѣреніе на съобщенята ѝ, но за да покажем, колко стѣ страст пише за Българскитѣ работи Черковната Гръцка Газета. И тѣзи майка, която тѣй публично клевети чедѣта си прѣз органѣт си иска да ѝ бѣдем чада и да ѝх обичаи, и да ѝ плащаи! Но трѣба Българитѣ да сж говеда да не разбират от нищо, а че тѣй да цалуват рѣката която убива честта им прѣд свѣтът и прѣд Правителството. С-неправдитѣ си, с-обидитѣ си, с-ожесточенieto си извадиха мирнитѣ Българскѣ народ от търпѣние, че са обрщат сега да го клеветят и размирен да го наричат и подструван от бунтовнически комитети! Ако има нѣкой бунтовнически комитет който да е подбудил Българитѣ на нѣкои неприлични постѣпки, то не е другѣй освѣн самата черква, дѣлата на ко-

ято сѣ го подбудили и подсторили, и сам Византис е най голѣмѣт размирици, който размирява Българитѣ като публикува таквиз черни клевети врѣх тѣх от днѣто на черквата която иска да сѣ нарича майка на Българският народ. Кръвница и изедница а не майка е тя когато иска с-клевети и навѣти да ѣз накара силом да я познаваши и почиташи.

## Българскитѣ Вѣстници.

**Бранител.** — Според обикновенното между Българитѣ прѣдпочтение на нѣщата по голѣмината що имат, ний мѣркаши да отворим прикаската си за българскитѣ вѣстници от *Бранителъ*, който е на бой най голѣмѣт между събратията си; но като чакахми до ний да видим йоште нѣкой брой, за да сѣдим по добръ за неговото направление и не дочакахми, оставами за друг път да направим прѣсѣдбитѣ си колкото за направлението му, а сега сторихми, да изпълним тѣзи длъжност само, да благодарим на нашитѣ в-Букуреш съотечественици за това общеполезно прѣдприятие. Основанието на един Българскій вѣстник в-столицата на Влахия е прѣдприемание от голѣма полза за нашитѣ во Влашко съотечественици, в-сѣщото врѣме той може много да послужи и на отсам Дунавскитѣ наши Българи, ако слѣдува едни начала, съгласни с-духът на врѣмето и съобрази с-положението и с-общото мнѣние на по голѣмата масса от народът, който са намѣрва от-самната страна. Но трѣба да кажем че съдържанието на първий брой даде ни малко сумнѣние за доброто сѣдване на едно ваквоз очакване; то даде повод на мнозина от нашитѣ да правят различни тълкования и забѣлѣжвания върху производството на името на този новопявен вѣстник, да ли е от българската дума *брана*, или от руската *бранит*. Нам ни би скърбно да видим още от първий час да сѣ състави едно неблагоприятно мнѣние за един вѣстник от доброто приемане на който очакваши добри сѣтнини. Но надѣм са на благоразумието на Букурешката община че ше обърне внимание на това, и ште избави от унижение органът си.

Собствено на *Бранителъ* ний това има да кажем че, като истинскій *Бранителъ* той, трѣба да брани най напрѣд Българскитѣ язык да го не пѣстри с-таквиз допотопни форми.

**Свѣтъникъ.** — Подир *Бранителъ* на бой като гледаши върви народният наричен лист *Свѣтъникъ*. Нашитѣ за него прѣсѣды сѣ извѣстни на читателитѣ ни. И днес йоште ний нѣма какво да отнемем от тѣх. Сѣшитѣ трои мисли, сѣшитѣ дълги и уморителни, статии, сѣщото претендираване да има той монополът на свѣтонодаването, но и сѣщата неусѣтност в-свѣтованieto сѣ неотемванитѣ негови качества.

За да направим читателитѣ си по внимателни към свѣтитѣ които им дава, *Свѣтъникъ* от нѣкое врѣме на сам е зед

да ги излага чрѣз источни *аполози*, избирани тѣй що приспособението им излѣзва, ако не на опаки, а то твърдѣ не деликатно. *Апологъ* за ракт и птицата-рибар (брой 13) не дава комай никакъв разум; а пак *апологъ* за волът и магарето (брой 13) по приложението си е тѣй корйозен што не можем да сѣ въздържим да не попитаме Г-на Свѣтъникари: коя роля оставя той за Българската публика, а коя зема за себе си, магарешката или волската?

О, Свѣтъниче, Свѣтъниче: каква бѣ твойта клега орисница, че та ориса да имаш таквиз добри крѣсници, да ти дадѣт таквоз хубаво име, а че да та оставят на таквиз рѣцѣ да го обезобразят до тѣз мѣра. Много свѣти за да даваш ти, ама ни един нѣма за в-работа, и ни веднѣж не си свѣтувал както трѣба и когато трѣба.

„На бой, пишеше един от нашитѣ коресподенти,“ Свѣтъникът е лапни-поле, а по съдържанието си е лапни-муха.“ право ли е сѣдженieto на нашитѣ коресподент нека сѣдят способнитѣ.

**Българската Пчела.** — Свѣтъникът едно врѣме бѣше много пробужд в-бойното поле на журналната полемика, но като му попрощериха Свѣтънишката кожа, и му дадох да разутѣ силата на исхабенитѣ свои е-рѣжии и той сиромашѣ токо си по прибра раздърпанното манте, налегна си парцадитѣ; сложи воденицата и са омарлуши. Сега са е развоювала Пчелата. Открай си нерасположена към чорбаджитѣ и към прѣдставителитѣ, и незнам по какво прѣдубѣдена и злѣнастроена против сички, които не сподѣлят нейнитѣ мисли в-Цариград, тя от нѣкое врѣме на-сам е свѣсѣм *дигнала воденицата на Глава* и е брѣмнѣла тѣй що според простонародната поговорка от брѣмченieto и *цѣписа земя и небе*. Нека я оставим да дере тѣсното си гърлице за такъв велик подвиг — да искривява работитѣ за да има прилѣг да забива слабото си жилце в-тѣзи за които мисли че искат да и прѣтурят кошѣртѣ. Нека я оставим да насищава своето капризно мнѣние, толкоз сладкото за нея што и смѣрт та си не жали.

Изначала пчелата са показа, и дѣйствително бѣше, един орган благонамѣрен, сѣдеше по благоразумно за работитѣ и говореше по благопристойно за каквото са земеше да говори по това тя бѣше и спечелила благоволения и довѣрнето на публиката. Но за жалост, от нѣкое врѣме на сам, както са вече и читателитѣ ѣ забѣлѣжили, пчелата, не знайми, не волно ли отпадна или своеволно отетѣпи от началата си и е фанала един път, който я води вън от доброто мнѣние на сѣкѣй разбран и благоразумен чело.

Казват че матката или царицата на пчелитѣ, кои стори да са рѣи, в-холомата за рояванieto си не само прѣстава от да има грижата си за събиранието на добър и чист мед, но дохожда в-едно раздражително състояние што сичко ѣ бива криво, а сичко я яди тол-

коз злъчлива става, щото за нищо и за никакво готова е да излѣе злъчката си до капка на кого било да бѣде. Да ли не е че и Българската Пчела са намѣрва на такъвъ едно състояние?

Редакцията на Бълг. Пчели, както може да заключи сѣки от съдържанието на листът и, сега на послѣдното врѣме вижда са да е залпсана в-други нѣкои занятия, към които е обърнала сичкото си вниманіе, а е запустила вѣстникът си: или го кара тъй като ангария, сая да са вижда че излѣзва, а какво са пише, какво съдържава, не са ни обраца да погледне; да сравни барим два от листоветѣ си; или двѣ от дописникѣ си и да види колко са посрѣща това което говори едната и другата, или това което са пише днес с-онова което са е вчера писало. За да са не занимава и тя, или защо, не знайми, отворила е стълпове тѣ му за сичко и за сѣкого. Кажат и че извлекли Гюмюшгердана от кѣшата му и тя го извѣстява. Кажат и че испѣждали търновскиѣт владика и тя го извѣстява. Пишат и че чорбаджиѣт навѣтвуват парaplувната компания, и тя го пише. Пишат и пак че чорбаджиѣт спасават компанията, и тя го пише. Пишат и че Доротея го неприели во Берковица, и тя го пише, пишат и че Гайдарѣт зел телеграф и отишел при Патрика, и тя го пише. Пишат и че народѣт в-Цариград е в-вѣднейе против прѣдставителѣт, и тя го пише. Кога са обърни да погледнеш на извѣстията и на писмата и шо да видиш? Гюмюш Гердана си на кѣшата. Търновскиѣт владика си на мѣстото. Чорбаджиѣт сѣ се тѣ към парaplувната компания. Доротей е яриет в-Берковица от прѣди 3. години и до днес. Гайдарѣт е видѣл Патрикѣт, колкото е видѣл и пчеларѣт Папата, а народѣт в-Цариград нито е *сѣлнен* нито намучен към прѣдставителѣт. Но сички тѣзи и други таквизи сума безосновни извѣстия и съобщения гы обнародва Пчелата, като извѣстия вѣрни и положителни! Защо? Защото с-таквиз почтенни съобщители и дописници са е сдобил почтенниѣт този вѣстник. И такъв чист мед бере той за читателѣт си.

Редакцията на Пчелата не е исклучена и от оная раздражителность, в-която падат, както рекохми, маткиѣт на пчелитѣ при роеніето си. Отколѣ излива тя ядѣт си и злъчката си на чорбаджи и прѣдставители, по малко за което има право и трѣба, че по много за което не трѣба и нема право. Но сега на послѣдне врѣме са вижда твърдѣ много да е кипнала злъчката ѣ, та бѣлва тя ядѣт си против сѣкиго без разбор, и за сѣко нѣщо без да гледа зло ли е или добро. Това расположение у нея като видѣха нѣкои Балкапански паяци и тайни скорпии шо са намѣрват из Цариград наградиха са около кошарѣт ѣ, та ѣ заемат ядѣт си и тѣ, и тя вира, стрѣля ли стрѣля; ама против кого? ама за какво? ама с-коя цѣла? То не е работа на редакцията да го разматра; там да хули и да клевети че да ста-

ва каквото става, нали има с-какво да са пѣлни листѣт!

Скивни ли на нѣкой паяк да ухапи нѣкого тича до Пчелата, и Пчелата ще му управи щипцитѣ. Скивни ли на нѣкой скорпия да си излѣе ядѣт на нѣкого тича при Пчелата и Пчелата ще ѣ управи ядилото. Сѣка ядовита гадинка до Пчелата тича и тя на сѣкиго заема жилото си. Иса да псува нѣкой нѣкого, стане пролѣтар-коресподент на Пчелата и Тя му доззоява, ще каже бие и по словом на псувнята му. Исакали да клевети нѣкой нѣкого от зондство, или от не канлство, или просто от злодушіе, стига да си подрѣже перото и да пише на Пчелата тя на часѣт ще са възправи и свидѣтел на клеветитѣ му да стане.

И работата е до там достигнала щото улесит или кошарѣт на Пчелата са е прѣобърнал на хаврус та кой от дѣ иде свободно си са испразня в-него, а Пчелата са благодари да раздига този смрад за да смради по вече.

Приятелитѣ и дописникитѣ на Пчелата не са задоволиха с-това дѣто нападна на дѣйцитѣ на черковниѣт въпрос за работи в-които едва ли сѣ виновни тѣ; не бѣ доста за тѣх дѣто обругаха неправедно толкоз почтенни лица; за пълнотата на тържеството на тѣхната злоба нужно било, види са, да опозорят прѣд народѣт и *Гайдата* и *Гайдарѣт*, и ето чи и на това са подпретаха тѣ: И на Гайдарѣт намѣриха какво да прикачат, че бил станал *повпрец в-дѣлата на Софийскиѣт фанариотин*, че *приел телеграфическа депеша* от него и ходил или *щѣл да отива при светилѣт си патрик*. Пчелата готова и тя да потвърди сѣка една клевета на своитѣ соучастници не са ни посвѣнява да ни припише намѣреніи противу народни и да ни даде иѣсто между сѣзаклетивитѣ и неприятелитѣ на нашиѣт народ. Като си обяснява твърдѣ лесно това че е произлѣзло от фенерското великодушіе.

Да опровергавами тѣзи черни врѣз назе клевети за прѣд публиката, сяками че то е излишно; защото тя може да сѣди по дѣлата и по поведеніето ни; а за редакторѣт на Пчелата ний нито смѣем да си помислим че ще можем да го разувѣрим в-това, което наклонността на сърцето му и расположеніето на духѣт му го правят да вѣрува. Както онзи слѣпий, който по себеси познал че другарѣт му лапа по двѣ череша на веднѣж, тѣй и Г-н редактор на Пчелата по себе си познава какво дѣйствиѣе може да произведе едно чуждо великодушіе; за туй и каквото да му кажем и както да са оправдавами, той по себе си като сѣди сѣкога ще е расположен да вѣрува че както той тѣй и сѣкой едѣн може да са изневѣри и да прѣдава народѣт си.

Могат ли да вѣруват сега читателитѣ на Пчелата че между дѣйцитѣ на черковниѣт въпрос тука в-Цариград не са намѣрва ни едѣн искрено родолюбив чезѣк? че не е останало ни едѣн, комуто да е мил народѣт му

и комуто да са сядни народните правдини, че сичките вече и прѣст. и чорб. и общественни органи станали се прѣдатели и съзаклетници, а само неизмѣнчивиѣ в-началата си редактор на Пчелата и неговитѣ дѣт' са крият под йорганѣт дописници сѣ одържели почтенството си. и токо тѣ сѣ останали единственитѣ родолюбци и доброжелатели на българският народ!

Друго нѣщо, ако Пчелата изобличаваше в-дѣйцитѣ на черковнитѣ въпрос нѣкои слабости, нѣкои увлечения, неспрѣдвиджания или неспособности, в-дѣлото народно; Но тѣй рѣшително да са произнася и да нарича сичките подкупени, прѣдатели и съзаклетници; това ѣж тура в-подозрѣние че не ѣ е толкоз чѣсто намѣреніето. И ако речеи и ний да вадим на лице задни мисли и противу народни роли които редакторѣт на Пчелата и робѣт на Неговитѣ дописници може да мислят да играят в-черковнитѣ въпрос, твърдѣ лесно можем да отдадем по-веденіето им на един прѣдначертан план да съборят влияніето на по дѣятелнитѣ хора, и на по влиятелнитѣ органи, да осамотят народа за да могат по лесно да го прѣдоставят на раздѣрпване. Ний обаче не сме толго прѣдѣдени против Пчелата да ѣ припишем намѣреніята на езунитѣ, во отдаваии сички тѣзи нейни бѣбартии, да кажем и ний, на неточнитѣ свѣдѣния които и сѣ дават от Цариград.

Пчелата нѣма в-Цариград коресподенти за в-работа, или които да отбират от работа. Трѣба да го кажем че от нѣкое врѣме на сам нейнитѣ от столицата коресподенти сѣ повече таквиз дѣто са казват по турски *со-как сюпюртюсю*, които, като пълнят улицитѣ, берат своитѣ свѣдѣния по наслѣшки; ловят сѣко проронено слово, и без да знаят изворѣт му, дават му значеніе таквоз каквото им хрудни, и правят от него заключение по съображения които съвѣси не идат на работата за която тѣ сѣ подслушали крадишком една-дѣв дуиѣ. От тѣзи заключения на недомаслянитѣ си коресподенти, улавя са Пчелата да прави и тя заключения пѣж по своитѣ съображения и прѣдубѣждения; и тѣй от съображения на съображения и от заключения на заключения излѣзва туй че Пчелата пиши лѣжливи и криви работи и сама себе си компрометира прѣд очитѣ на тѣзи които знаят работитѣ, като гледат колко прѣвратно ги излага тя от както сѣ тѣ сѣщински.

Желателно Пчелата да са снабдеше с-коресподенти по за в-работа и длѣжност е на тукашнитѣ повѣщи в-работитѣ млади, които имат врѣме, да ѣ недлишат от съобщения по вѣрни, да не остава да пише за въпросѣт било или за друго само по едни съображения от нѣкои таквиз недочути и недоразбрани извѣстия, злонамѣренно прѣтѣлкувани, и да са води от съображения на дописници таквизи на които съобразителнитѣ сили са виждат да сѣ злѣ настроенни или силно растроенни. Ако ли на Пчелата е по вѣусѣт ѣ да си пѣзира таквиз ко-

респоденти, които да са крият под юрганѣт и таи как-вото сънуват да ѣ го съобщават като нѣщо станало, то нека ѣ сѣ честити.

**Турция.** — Хмм. . . . .  
да видим! говори шѣм и за нея.

**Зорницитѣ** — и дѣвѣтѣ заслужват. Едната съставя твърдѣ полезно а другата твърдѣ приятно чтеніе и наи неостава освѣи да желайии слѣдуваніето на издаване-то им.

## Дѣдовата Тронанчова Историѣ.

I.

### Аз и баща ми.

Аз съм един челѣк и чулѣк или човѣк и чоек а не човѣкъ; родом съм ти Българин, ако вѣрвам себе си, ако питам Гърцитѣ не знам кактѣ съм. От Момина Клисура съм. Ако ти е твърдѣ погрѣбно да знаеш и баща ми кой е и кактѣ е, знай че и той е челѣк и е от наше село; твърдѣ прилича на мене и само по това може да нѣ распознае, който иска да нѣ различава, че баща ми ходеше с-капак (не че го нахдуваше на краката си да ходи с-него, ами тѣй са казва по Български, според както е на мода сега по народен ѣзик да са пише), а пѣж аз нося капела, ама влашка капела а не римска, защото римска капела и самси Римският Папа не може, сѣкам, носи, макар да го казват нам що и нам какво. А и капелата дѣто нося аз не ѣ нося на грѣб като то-вар, ами ѣ имам наложена на главата си, елао да личи че е главата ми глава, а друго да отлича от тѣзи х р и или човѣди, които имат наложени на главата си женски папуци (разумѣй *челли* дѣто ги носят женитѣ а не папуци за което често хлѣчат дѣцата). И пак може да нѣ распознае нѣкой с-баща ни по това, че той си брѣс-неше и главата (сирѣч други го брѣсняха) а пак аз и брадата си, нито сам си ѣж брѣсна, нито на други го да-вам да ѣж брѣсни, и кога ще ѣж стрига не чакам да до-ди на владиката кефа ами аз когато си шѣж. Йоше баща ми носеше шалвари, сирѣч широки гащи, а пак аз панта-лони сирѣч, тѣсни гащи, и от туй баща ми приличеше на бѣчувка или на качка, а пак аз приличам на процѣп или на садило. И на баща ми гащитѣ като са съдѣржа той ги позагѣваше и минуваше, а мойтѣ панталони като са съдѣржат неидат ни да са закрѣпят, ами голи мѣсата ми са подават додѣ си куна други. Освѣи тѣзи сѣществени рѣзници, друго нѣкое различие с-баща си не осѣщам да имам.

Баща ми бѣше добър челѣк, и аз не съм нѣкой лош, ама има хора лошаѣи, които без никаква правда искат да кажат че аз не съм добър челѣк, нѣщо което аз не приѣмам защото не виждам, слава Богу, да съм лишен от прѣимуществоата на тѣзи хора, които са казват добри между нас. Нашитѣ най добри хора сѣ Патрицитѣ, Влади-

цитъ, Духовниците, Чорбаджиятъ, Поповитъ, Даскалитъ и (нека го кажем под вѣстителна) Вѣстникаритъ.

Патриктъ е добър чело, вѣроятно за туй защото силюм иска да го познават ступанин на едно нѣщо което не е негово, или за туй защото е много праведен че отсѣжда на Гърча борджовитъ да ги плаща Българчо. Таквиз добрини и правдини имаше в баша ми че и аз мога да кажа че не съм лишен от тѣх. Но работата е в-туй че нито баша ми нито аз можихме да намѣрим други таквиз будали като Българитъ, та да направим на тѣх туй което прави Патриктъ на нас. Но от туй какво право имат тѣзи иа-гърчениитъ хора да ми казват че аз не съм добър чело? Или е крив чело и за туй дѣто независи от него? Крива ли е овцата щото не е коза? Ако бѣше баша ми Гърк и аз можаше белким не един патрик, ами патрик и половина да станѣ.

Владичитъ и тѣ сѣ добри хора, особено Гърцитъ владици сѣ най чувовни за добринитъ си; защото не сѣл че знаят да благославят; но знаят и да афоресват, от хубаво познават и го аресват, ни един владица не можеш намѣри да има горелива парамана. Но да ли е дѣдо ви Тропанчо лишен от таквизи достоинства? Не може ли и той да си избира нараманитъ да не сѣ гу-реливи? Не може ли и той да кѣне когото мрази и да благославя когото обича, че ли е добър и прѣдобър; но като неговата брада нѣма тѣзи правдини да храни ступана си само с-едно гледище що съм крив за туй което не ми е подадено да ма наричат лош? Криви сѣ брадитъ че един, и то повече грѣшнитъ, сѣ честити, а моята злочест, а, че не са родила на Великен да мога и аз да я глѣда а тя да ма храни. Не съм аз лош, ами честта ми лоша че ма Тропанчо родила.

Духовницитъ сѣ и тѣ добри хора, ѣ мене, ако питаш сега като ми стигна умѣт, аз ша ти кажа че най добритъ хора на този свѣт сѣ тѣ; защото какво по добро от туй дѣто да отърваш хората от грѣх, от общитъ този на сичкият свѣт мѣстител? Какво щѣха да станат хората, ако не бѣше този полезен чин да ги отърва от туй губително зло? Баша ми, Бог да го прости, много имаше желаніе да ма даде на тоз занаат, ама аз тогаз ми не стигаше умѣт. Как ще ся прѣхраня, мислех аз, духовник да стана ако са науча грѣхове да валя, кой ще ти купи грѣх, по добръ табак да стана кожи да валя, че струват пари, и тѣи станах такъв какъвто съм сега. Но ако тѣзи които вадят грѣхове сѣ добри, пакъ тѣзи които вадят кожи сѣ лоши, шо съм крив аз? Крива сѣ заваститъ.

Грѣба ли да ти справам че сѣ добри и чорбаджиятъ, и особено тѣзи които сѣ тѣсни приятели с-другитъ добри хора сирѣчь с-владичитъ? Какво по добро от един такъв чело, който с-една чаша горчиво кафе, с-една дула тютюн, с-една от парцѣл тютюневѣ и с-и може да са распали родолюбieto му та да направи чу-

деса добрини на народа си. Но шо да ти казвам, като аз много са мѣчих да стана такъв добродѣтелен чело, ама не ма приѣха в-еснафа си нашитъ чорбаджи-башии, защото имах злочестината да сгрѣша един път, като са излѣгах да им покажа че имам за двѣ пари свой си ум. Тѣзи хора, туй дѣто към Видинско ги казват *кнезове*, по Орѣховско *старѣйшини*, по Разложко *кметове*, по Мало Търново *дѣржове*, а по Велико Търново *чорбаджии*, сѣ такваз една пасмина хора щото чело сѣс свой ум не-търпят помежду си, тѣ искат само мекерата да са мер-жѣят на прѣдѣ им. Но шо съм крив аз, приятелю мой, като моята природа ма не родила да мога да бѣда ме-кере, и сега защото мекере не мога да бѣда, лош ли съм аз? Не, по моя ум, аз за туй съм и по добър защото не съм мекере.

Добрината на поповитъ е отчасти сходна с-добрината на духовницитъ, тѣхното доброжелателство за чело-честного са простира даже отвѣд прѣдѣлитъ на тоз свѣт. Като дойдѣ най на прѣд чело на свѣтѣ-т, тѣ имат гри-жата да му продадат една вѣра за дестина гроша, и по-дир през живота му непрѣстават от да имат грижата за него, кога как ся осѣят да му искат и да му земат по едно рупче. Ако видят че търси другар, за стотина гроша продават му и такъв един товар. Но колкото сѣ благо-наклонни на благодарѣние към живитъ чело-вѣци, тѣзи до-бри хора, толкоз повече сѣ привержени към умрѣлитъ: Щом чуят че нѣкой от прѣтелитъ им е изджинѣл тѣ ще му направат посѣщението си, години са минават от как умрѣлитъ излѣзе от тоз лѣжовен свѣт, но тѣ го не за-бравят, се подѣщат и роднинитъ му за него и се го поменува. Благодарение на тѣхнитъ старания пѣтницитъ от тоз свѣт към онзи са отърваха от ветата и пригня-лата враница на Харона. Наистина от тѣх не земат сега вече по една бодка за прѣвозваніе, но искат и земат по една и по двѣ че и по три лири, но за това прѣз Лета тѣ плуват сега с-параход, на който навлото са плаща тука при Агенциитъ на Плутоновото царство, кои-то са управят се от попове, неумолими никога да да-дѣт билет додѣ не земат платата за прѣвозваніе. В-тѣзи благодарѣтелна компания, аз бѣх са неводно нѣкак си намѣрил като член компанист, и зел бѣх да отпра-влявам длѣжноститъ сѣ в-едно Българско село, но ди-ректорът на компанията в-която бѣх са зел да служа аз позавидѣ ми и ма распони. Прочее, лош ли е този чело, когото не оставят да прави добро?

*Бѣльжска.* Директоритъ на тѣзи попки компании сѣ Грѣцитъ владици, директорът, който ма распони бѣше Търновскитъ Грѣк владица, а как и дѣ ма распони то остава други път да ти прикажа.

Остава ми сега да направя сравнението си с-тѣзи послѣднитъ от добритъ хора които са казват даскали и вѣстникари.

Истина тѣзи хора не са толкози славни за своето добротолубіе, но и между тѣх може да се намѣрят нѣкои които са отличаваат в-ревността си за общото добро, за да ползват народъ-т си нѣкои от тѣх влѣзват в-служба като шпиони на Гърцитѣ владици, каквото е напримѣр славният и великият онзи мъж Видинский учител, каквото е неуступающият нему в-добродѣтель Еди-койчо еди-дѣ и Г-н Онойчо в-оно. Но повече заслужват вниманието на свѣтъ-т, називаемитѣ вѣстни-кари. Съвсѣм що тѣзи сорта хора не сѣ са толкоз много наплодили между нас, но и толкоз колкото сѣ са завѣдили сѣ доста да прославят почтенното си звание по благороднѣйшето си общественно служеніе. И какво напѣваніе шо правят тѣзи хора за да ползват своигѣ си! Не само деніе, ами и нощъ много пѣтя сѣи ги не фаща да човъркат с-перата, за да ископаат кладенецъ-т на общественното благосѣсто-яніе. Гледаш един ум дава и еѣтено го продава; гледаш другъ мед, мед прѣдлага, и сладка облага; гледаш третъ зел сопота и брани мѣсото от мухитѣ да го не напљют. Други надуд гайдата и ги кара да играят на ржченици. Други искат по скоро да изведжт народът на дея и правят по срѣд нощ зорници до изгрѣват. И на какво не сѣ готови тѣзи доброжелателни хора за доброто на народа си! Кажи му да си закрѣпи сѣдранитѣ от родолубіе панталони, той си сѣдира и ризата сал да та не послуша и да не нащърби своето непорочно помѣнїето му родолубство.

Но напразно бих са мѣчил аз да ви раскажа сичкитѣ добри качества на този малък но великодѣловит Еснаф: не изгѣргорани сѣ неговитѣ прѣимущества, и неизреченни биха били неговитѣ заслуги *понеже* обаче малък един недостаток шо имат масторитѣ от този еснаф, които не сѣ можили никак да го запълнят, туй ги пѣне та не могат никога да достигнат високата цѣл на своитѣ старания. И, ах! проклетият тоз недостаток, не е като други да му са намѣри нѣщо цѣр, ами е пустата безпаричност, на която с-никакви хапове, с-никакви прахове и с-ниедна от извѣстнитѣ балсоми не са помага. Този недостаток сѣсипва този прѣползвѣнїишій еснаф, и благитѣ негови намѣренія. Съвсѣм това не може да му отнеме качеството на добър и полезен Еснаф. Много пѣтя аз съм земах участие в-него и достигал съм до калѣа да заслужи, но, при сичкото си стараніе да са помогна до мастор, не можих да са ввредя да зема *тес-нир*. И тѣй и до тоз час съм йоще *парекенде*, но сѣ сичкитѣ признаци на добрини тѣ и на недостатки тѣ от еснафлїитѣ на този добър Еснаф, тѣй шо в-нищо не съм долен ни от одного из тѣх. Дѣто ще са каже, че ако ме съм добър колкото тѣх, а то не заслужвам и лош да ме наричат.

Ще речеш че аз забравих да раскажа за добринитѣ още на едно съсловїе — на прѣдставителитѣ и да направа сравнѣнїето на нощитѣ добрини с-тѣхнитѣ. Не, Прїателю, не съм

забравил, но сѣдя та мисля да ли да отворя за тѣх рѣч, или по добрѣ да си прѣвѣзла. Че сѣ добри тѣзи хора аз нѣмам сумнѣніе, но какви сѣ добринитѣ които правят тѣзи до-блественни мужіе аз никога не можих да ги намѣря пи-сани в-скрижадатѣ на дѣписанїето им, нито пак толкос като записях, съм видѣл да са мѣрне нѣидѣ нѣщо, и да ми кажат това сѣ прѣдставителскитѣ добрини. Ще по-мислиш че са сумнѣвам за смѣстованият им? Не.

(Слѣди).

### От вѣстника за женитѣ.

Без жената на този свѣт, двата края на челоуѣческитѣ живот шѣха да бѣджт без помощ и без пригодаваніе, а срѣдата без увеселеніе.

Ако да искате Господ да направя жената Господарка на мъжѣт, шѣше да я земи от главата му; ако да искаше да я направи робиня на мъжѣт, шѣше да я земе от краката му; но Господ поиска да направя жената дру-гарка на мъжѣт, за туй и ѣе зе от ребрата му.

Природата рекла на жената: „бѣди хубавица, ако можеш, цѣломудренна ако щеш, но бѣди почтенна; това е необходимо за тебе.

Сичкитѣ жени могат да бѣджт хубавици; едно женско лице колкото и да е неправилно, сѣкога може да на-прави нѣкакво благоприятно чпечатлѣніе, когато са въз-одушевява от благородни и достолюбезни размишления.

Разумността и добродѣтелта сѣ най голѣмата прикия, която може една жена да принесе на мъжѣт.

Да речеш на една жена да са не в-люби, то ще е каквото да изискваш от едно цѣѣте да са нѣ расцапти.

На жена сърцето е бездна от любов.

Жената има едно засмиваніе за сичкитѣ радости, е-дна сълза за сичкитѣ жалости, прошка за сички збрѣк-вания, молба за сичкитѣ несполуки, насърчваніе за сичкитѣ надежди.

Една жена която обича мъжа си и милей за чедата си, тя е най голѣмата хубост на къщата, колкото гроз-на и да бѣде.

Една жена, която при хубавото си лице има и поч-тенно сърце, тя не остарява и нейната хубост не прѣ-минува. Тя и на старост прилича на онова цѣѣте, кое-то е загубило боята си, ама го па'стрят и държат за ради миризмата му.

Добрата жена никога грозна не бива.

Гнѣвът на една влюблена жена прилича на лѣтнитѣ бурни дѣждове, подир които полето са вижда по-зелено и по-хубаво.

В-сѣко голѣмо прѣдпрїятїе не е възможно додѣ нѣма намѣсено и жена.

На сто мъжа двама остроужни са намѣрват. На сто жени една будала излѣзва.

Въ Типографїята на Стама Даскалова.  
Цариград-Пера срещу францускїй Дворец № 234.